

BÁCS-KISKUN VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ikt.szám: BK/TH/3892-2/2026.

Ügyintéző: dr. Rozsos Edina Sarolt

**Bács-Kiskun vármegye valamennyi helyi önkormányzata
jegyzőjének****Székhelyén***NJT-TFÍK rendszeren továbbítva*

Tárgy: Szakmai segítségnyújtás önkormányzati képviselői vagyonyilatkozat honlapon történő közzétételével kapcsolatban

Tisztelt Címzetes Főjegyző Asszony/Úr!**Tisztelt Jegyző Asszony/Úr!**

A Magyar Közlöny 2026. június 26. napján megjelent 80. számában kihirdetésre került az európai uniós forrásokhoz való hozzáférés érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2026. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: Módtv.), amelynek 47. §-a a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 39. § (1) és (3) bekezdéseit módosította, valamint az Mötv. 39. §-át (4a) bekezdéssel egészítette ki. A Módtv. 181. §-ában foglaltak alapján a hivatkozott Mötv. módosítások 2026. június 29. napján léptek hatályba. A módosítások az önkormányzati képviselők vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségében, illetve a képviselői vagyonyilatkozat megismerhetőségében eredményeztek változást.

Hivatalomhoz az Mötv. 39. § (3) bekezdés második mondatának alkalmazása és értelmezése kapcsán több kérdés érkezett, ennek okán illetve az egységes jogalkalmazás elősegítése érdekében az Mötv. 133. § (3) bekezdésében foglalt jogkörömben eljárva szakmai segítségnyújtással élek az önkormányzati képviselők vagyonyilatkozatának közzétételével kapcsolatban. A szakmai segítségnyújtás tartalmát az alábbiakban ismertetem.

Magyarország Alaptörvénye 28. cikke értelmében „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. **A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni (...).**”

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 18. § (1) bekezdése értelmében a jogszabály tervezetének preambulumaiban a jogszabály előkészítője szükség szerint rögzítheti a szabályozással összefüggő azon elvi, elméleti tételeket, amelyeket a jogszabály tervezetének szerkezeti egységeiben a normatív tartalom hiánya miatt nem lehet

rendezni. Továbbá a Jat. 18. § (5) bekezdése a jogszabály indokolásának a jogértelmezés elősegítésével összefüggésben az alábbiak szerint rendelkezik:

„A jogszabály tervezetéhez a jogszabály előkészítője indokolást csatol, amelyben bemutatja azokat a jogszabály normatív tartalmával összefüggő társadalmi, gazdasági, szakmai okokat, amelyek a javasolt szabályozást szükségessé teszik, továbbá ismerteti a jogi szabályozás várható hatásait, és az álláspontját az indokolás közzétételéről. A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolásában a jogszabály előkészítője bemutathatja a szabályozással összefüggő azon részletes körülményeket, amelyek a szabályozás értelmezését segíthetik, továbbá ismertetheti a szabályozás előzményeit.”

Az Alaptörvény 28. cikke, valamint a Jat. 18. §-a alapján megállapítható, hogy a jogi norma értelmezése és alkalmazása során kiemelt szempontként kell figyelembe venni a jogalkotó szabályozással elérni kívánt célját, amely elsődlegesen a jogszabály preambulumból, illetve indokolásából állapítható meg.

A Módtv. [6] preambulumbekkezdése releváns a vagyonyilatkozatokkal összefüggésben:

*„[6] **A törvény ennek érdekében szigorítja a vagyonyilatkozat-tételre, illetve annak ellenőrzésére vonatkozó szabályokat,** továbbá az Integritás Hatóság vonatkozó feladat- és hatásköreinek megteremtésével biztosítja a vagyonyilatkozatok tartalmának vizsgálatát, teljeskörűségük ellenőrzését, beleértve a meghatározott tisztviselők vagyonyilatkozatainak ellenőrzésére vonatkozó kizárólagos hatáskört, valamint a vagyonyilatkozatok ellenőrzéséhez szükséges adatokhoz való tényleges hozzáférés jogát.”*

A Módtv. [6] preambulumbekkezdése alapján a törvény egyik célja, hogy szigorítsa a vagyonyilatkozat-tételre, illetve annak ellenőrzésére vonatkozó szabályokat. A jogi norma alkalmazása kapcsán a Módtv. általános indokolásának alábbi részletét emelem ki:

„A törvény célja, hogy egységes keretben rendezze azokat a jogi, intézményi és eljárási feltételeket, amelyek szükségesek Magyarország európai uniós forrásokhoz való hozzáféréseinek biztosításához. A szabályozás elősegíti a Magyarország és az Európai Unió intézményei közötti megállapodások végrehajtását, valamint a fejlesztési források mielőbbi rendelkezésre állását.

A törvényjavaslat előkészítésére és benyújtására olyan kivételes körülmények között került sor, amelyek gyors és határozott jogalkotói fellépést tettek szükségessé. Magyarország érdeke azt kívánta, hogy a törvényben foglalt intézkedések a lehető legrövidebb időn belül elfogadásra kerüljenek.”

Az Mötv. 39. § (3) bekezdés második mondata változatlanul úgy rendelkezik, hogy a képviselő vagyonyilatkozata közérdekből nyilvános, ehhez kapcsolt a törvényalkotó az önkormányzat honlapján történő közzétételi kötelezettséget a következő szabályokkal: Az önkormányzati képviselő vagyonyilatkozata közérdekből nyilvános, amit a helyi önkormányzat honlapján közzé kell tenni. A vagyonyilatkozat a honlapról az önkormányzati képviselő megbízatásának megszűnését követő három év elteltével távolítható el. A közzététel teljesítéséhez ezen kívül más szabályt az Mötv. nem állapít meg.

Az Mötv. 39. § (3) bekezdés második és harmadik mondatában rögzített jogi norma **időbeli hatálya** szerint 2026. június 29-től hatályos arra tekintettel, hogy a Módtv. Záró rendelkezések alcíme alatti 181. § (1) bekezdésébe foglalt hatályba léptető rendelkezés szerint „Ez a törvény - a (2)-(4) bekezdésben foglalt kivétellel - a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.” A törvény kihirdetésére a Magyar Közlöny 80. számában 2026. június

26-án került sor. Az említett normák hatályba lépése pedig a kivételekre figyelemmel a 181. § (1) bekezdésébe foglalt szerinti.

Főszabály szerint joghatás kiváltására a létrejött, érvényes, hatályos és alkalmazandó jogszabály alkalmas.

A hatály az érvényes jogi norma elvi alkalmazhatóságának és alkalmazandóságának terjedelmét, joghatások kiváltására való absztrakt képességének határait határozza meg.

A hatály (a joghatások kiváltására való elvi képesség) és az alkalmazhatóság fogalma a gyakorlatban elválhat egymástól, amit főként átmeneti rendelkezés alkotásával tesz lehetővé a jogalkotó.

A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet 84. § (1) és (2) bekezdése a következőket rögzíti az átmeneti szabályokhoz kapcsolódóan: Átmeneti rendelkezéseket – a jogszabály szövegének megismeréséhez és az annak alkalmazására való felkészüléshez szükséges idő és a bizalomvédelem figyelembevételével – akkor kell alkotni, ha az új szabályozás szükségessé teszi, hogy előre meghatározott vagy előre meg nem határozható átmeneti időszakban, a jogszabály hatálya alá tartozó meghatározott esetekben, a jogszabály alkalmazandó rendelkezéseitől eltérő szabályokat kelljen alkalmazni.

Átmeneti rendelkezéseket kell alkotni akkor is, ha a szabályozás bevezetéséhez szükséges konkrét teendőkről kell intézkedni.

A szabályozási átmenet kérdését a Jat. is rendezi a 15. §-ban.

A Jat. 15. § (1) bekezdés értelmében a jogszabályi rendelkezést – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a hatálybalépését követően

a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint

b) megkezdett eljárási cselekményekre

kell alkalmazni.

Az önkormányzati képviselő vagyonnyilatkozatának közzétételére irányadó normák alkalmazandóságának főszabálytól való eltérésére vonatkozóan átmeneti szabályt a Mötv. nem tartalmaz.

A fentiek alapján, mivel az Mötv. 39. § (3) bekezdés második és harmadik mondatába foglalt norma hatályos és időbeli hatályától eltérő időpontban való alkalmazandóságáról átmeneti vagy alkalmazási szabály megalkotását a jogalkotó nem tartotta szükségesnek, így a jogszabály alkalmazandóságának főszabályától nem kell eltérni, vagyis a norma a hatálybalépését követően alkalmazandó. Továbbá az Mötv. 39. § (3) bekezdésének értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban figyelembe veendő, hogy a Mödtv. preambuluma, valamint indokolása alapján a jogalkotó célja a vagyonnyilatkozat-tételre, illetve annak ellenőrzésére vonatkozó szabályok szigorítása és a törvényben foglalt intézkedések mielőbbi végrehajtása volt. **Ennek megfelelően az önkormányzati képviselő 2026. január 31-ig tett és a vagyonnyilatkozatot a szervezeti és működési szabályzatban erre kijelölt bizottság nyilvántartásában és őrzésében lévő vagyonnyilatkozata tekintetében a helyi önkormányzat honlapján való közzétételi kötelezettséget teljesíteni kell.**

Említést kell még tenni az e tárgykörben hatályos szabályzatról, mivel a vagyonyilatkozatot nyilvántartó és őrző bizottság a feladatait eddig is a tárgykörben elfogadott szabályzat alapján látta el az abban foglalt részletes szabályoknak megfelelően. A szabályzat módosítása a jogszabályváltozás miatt indokolt.

Továbbá az Mötv. szabályain kívül, mivel közérdekből nyilvános adatról van szó, figyelemmel kell lenni az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info.tv.) rendelkezéseire is. Az Info.tv. hatálya a 2. § (1) bekezdés alapján kiterjed a közérdekből nyilvános adat kezelésére is. E törvény 1. §-ban foglalt céljait sem hagyhatjuk figyelmen kívül, melyek közül az egyik az, hogy *a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.*

Az Info.tv. számos fogalmat tisztáz a 3. §-ban, közülük csak az érintett, a közérdekű adat, a közérdekből nyilvános adat, az adatkezelő, az adatkezelés és a nyilvánosságra hozatal fogalmát emelem ki. A fogalmakat áttekintve megállapítható, hogy **a nyilvánosságra hozatallal érintett adatok adatkezelője a szervezeti és működési szabályzatban kijelölt bizottság.** Mint adatkezelő a bizottság határozza meg az adat kezelésének célját, a bizottság hozza meg az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszköz) vonatkozó döntéseket és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja. A nyilvánosságra hozatal **módjáról tehát a bizottságnak kell döntést hozni, ami a szabályzat módosításával történhet meg.**

A nyilvánosságra hozatalra **határidőt az Mötv. nem tűz**, azonban alapelvi szinten rögzített az Mötv. 9. §-ában, hogy a törvényben meghatározott jogokat a társadalmi rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni. Ezen kívül, mint ahogyan már fentebb is említettem az Info.tv. célját a közérdekből nyilvános adat megismerhetőségét teljesíteni kell. Ez utóbbit a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: NAIH) jogosult ellenőrizni.

2024. január 1-jétől az Info.tv. kiegészült a VI/B. Fejezettel A KÖZÉRDEKŰ ÉS KÖZÉRDEKBŐL NYILVÁNOS ADATOK ÁTLÁTHATÓSÁGÁNAK ÉS AZOK MEGISMERHETŐSÉGÉRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK TELJESÜLÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE címmel. Ez alatti 71/D. § (1) bekezdés a következők szerint rendelkezik: *A közfeladatot ellátó szerveknél, a helyi önkormányzatoknál és a köztulajdonban álló gazdasági társaságoknál (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: szervek) a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok átláthatóságára és a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelmények teljesülését a Hatóság – e törvényben foglalt egyéb feladat- és hatásköreinek gyakorlása mellett – a szervek által a Hatóság részére a (4) bekezdésben foglalt adatszolgáltatás alapján, évente két alkalommal ellenőrzi (a továbbiakban e fejezet alkalmazásában: ellenőrzés).*

Az Info.tv. 38. § (2) bekezdése alapján a NAIH feladatai közé tartozik a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének nemcsak ellenőrzése, hanem annak elősegítése is. Ajánlom a Tisztelt Jegyző Kollégák figyelmébe NAIH 2026. augusztus 26. napján kiadott „az önkormányzati testületek tagjai (önkormányzati képviselő, polgármester, alpolgármester) által tett vagyonyilatkozatok közzétételéről” szóló adatkezelési tájékoztatóját, amely az alábbi linken keresztül érhetnek el:

<https://www.naih.hu/dontesek-informacioszabadsag-tajekoztatok-kozlemenyek/file/1575-tajekoztato-az-onkormanyzati-testuletek-tagjai-altal-tett-vagyonnyilatkozatok-kotelezo-kozzetetelerol-az-motv-39-modositasi-kovetoen>

Kérem a szakmai segítségnyújtásban foglaltak hasznosítását.

Kecskemét, *időbélyegző szerint*

Tisztelettel:

A főispán helyett eljáró
főigazgató helyett eljáró
Dr. Havassy Sándor igazgató
nevében és megbízásából:

Humné Csaplár Anikó
osztályvezetői feladatokat ellátó
vezető-hivatalifőtanácsos

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
2026.09.03 14:47:38
Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal
Kiadmányozta: Humné Csaplár Anikó Zsuzsanna

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
2026.09.03 15:04:09
Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal
Kiadmányozta: TFIK TFIK

Ügyiratszám: NAIH-16675-1/2026.

**A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH)
tájékoztatója**

**az önkormányzati testületek tagjai (önkormányzati képviselő, polgármester, alpolgármester)
által tett vagyonynyilatkozatok közzétételéről**

A Magyar Országgyűlés által elfogadott, az európai uniós forrásokhoz való hozzáférés érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2026. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: **Mód.tv.**) 47. §-a a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: **Mötv.**) 39. § (1) és (3) bekezdéseit módosította, valamint az Mötv. 39. §-át a (4a) bekezdéssel egészítette ki, mely módosítások az önkormányzati képviselők vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségében, illetve a képviselői vagyonynyilatkozat megismerhetőségében eredményeztek változást.

A módosítást követően az Mötv. 39. § (1) – (4a) bekezdései az alábbiakról rendelkeznek:

„39. § (1) Az önkormányzati képviselő megválasztásától, majd ezt követően minden év január 1-jétől számított harminc napon belül a 2. melléklet szerinti vagyonynyilatkozatot köteles tenni. Az önkormányzati képviselő saját vagyonynyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban élő – a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti – hozzátartozójának (e § alkalmazásában a továbbiakban: hozzátartozó) a 2. melléklet szerinti vagyonynyilatkozatát.

(2) A vagyonynyilatkozat tételének elmulasztása esetén – annak benyújtásáig – az önkormányzati képviselő e tisztségéből fakadó jogait nem gyakorolhatja, tiszteletdíját, természetbeni juttatást, költségterítést nem kaphat.

(3) A vagyonynyilatkozatot a szervezeti és működési szabályzatban erre kijelölt bizottság tartja nyilván és őrzi. Az önkormányzati képviselő vagyonynyilatkozata közérdekből nyilvános, amit a helyi önkormányzat honlapján közzé kell tenni. A vagyonynyilatkozat a honlapról az önkormányzati képviselő megbízatásának megszűnését követő három év elteltével távolítható el. Az önkormányzati képviselő hozzátartozójának nyilatkozata nem nyilvános. Az önkormányzati képviselő és hozzátartozójának vagyonynyilatkozatába az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzéséről szóló törvény rendelkezései szerinti feladatkörében eljáró Integritás Hatóság betekinthez, arról másolatot készíthet. Az önkormányzati képviselő, valamint hozzátartozójának vagyonynyilatkozatát az erre kijelölt bizottság az önkormányzati képviselő megbízatásának a megszűnését követő három évig őrzi.

(4) A vagyonynyilatkozattal kapcsolatos eljárást a vagyonynyilatkozat-vizsgáló bizottságnál bárki kezdeményezheti. Az eljárás eredményéről a vagyonynyilatkozat-vizsgáló bizottság tájékoztatja a soron következő ülésen a képviselő-testületet.

(4a) Ha az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzéséről szóló törvény rendelkezései szerint az Integritás Hatóság jelentésében azt állapítja meg, hogy az önkormányzati képviselő a vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségét elmulasztotta, illetve a vagyonynyilatkozatában lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közölt, a (4) bekezdés szerinti eljárást a vagyonynyilatkozat-vizsgáló bizottság hivatalból folytatja le, illetve annak eredményéről tájékoztatja a soron következő ülésen a képviselő-testületet.”

Alapelvek

Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: **Alaptörvény**) VI. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van személyes adatainak védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

Az információszabadság elsődleges rendeltetése az állam átláthatóságának biztosítása. Az Alkotmánybíróság (a továbbiakban: **AB**) a 32/1992. (V. 29.) AB határozata értelmében ezen alapjog „*lehetővé teszi a választott népképviselői testületek, a végrehajtó hatalom, a közigazgatás jogszerűségének és hatékonyságának ellenőrzését, serkenti azok demokratikus működését*”. A közhatalmi döntéshozatalra gyakorolt ellenőrzés ugyanis csak akkor lehet sikeres és hatékony, amennyiben az állampolgárok megismerhetik a szükséges információkat.

Az átláthatóság biztosítása érdekében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: **Infotv.**) a közérdekű adatok megismerhetővé tételének három módját szabályozza:

- az általános tájékoztatási kötelezettséget (Infotv. 32. §),
- az egyedi adatigénylés alapján történő adatszolgáltatást (Infotv. 28. § - 31. §) és
- az egyedi adatigénylés nélküli közzétételt – a proaktív adatszolgáltatást (Infotv. 33. § - 37. §).

Az önkormányzati képviselő és a polgármester vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettsége

A Kúria Kvk.IV.37.388/2015/3. számú határozata szerint a vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettség és annak nyilvánossága nem mindig esik egybe: vannak olyan alkotmányos jelentőségű pozíciók, amelyek esetében a vagyonynyilatkozat-tétel az alkotmányos jogállás méltóságának megőrzése, a közélet tisztaságának garantálása érdekében a nyilvánosságra hozatal kötelezettségével együttesen érvényesül. Más esetekben a kötelezett személy vagyoni viszonyai nem minősíthetők közérdekből nyilvános adatnak, így azok zártan kezelése indokolt.

Míg a vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettséget az egyes vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény (a továbbiakban: **Vnytv.**) személyi hatálya alá tartozók számára általános jelleggel rögzíti, addig a vagyonynyilatkozat nyilvánosságát – az adatok közérdekűségének mérlegelésével – az adott közjogi jogállást meghatározó törvény egyedileg írja elő.

A Mód.tv. 2026. június 29. napján történő hatálybalépését követően az Mötv. 39. § (3) bekezdése alapján „(3) A vagyonynyilatkozatot a szervezeti és működési szabályzatban erre kijelölt bizottság tartja nyilván és őrzi. **Az önkormányzati képviselő vagyonynyilatkozata közérdekből nyilvános, amit a helyi önkormányzat honlapján közzé kell tenni.** A vagyonynyilatkozat a honlapról az önkormányzati **képviselő megbízatásának megszűnését követő három év elteltével távolítható el.** Az önkormányzati képviselő **hozzátartozójának nyilatkozata nem nyilvános.** Az önkormányzati képviselő és hozzátartozójának vagyonynyilatkozatába az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzéséről szóló törvény rendelkezései szerinti feladatkörében eljáró Integritás Hatóság betekinthez, arról másolatot készíthet. Az önkormányzati képviselő, valamint hozzátartozójának vagyonynyilatkozatát az erre kijelölt bizottság az önkormányzati képviselő megbízatásának a megszűnését követő három évig őrzi.”

A polgármester vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségét továbbra is az Mötv. 72. § (4) bekezdése rendeli el az alábbiak szerint: „[A] **polgármesterre megfelelően alkalmazni kell az önkormányzati képviselőre vonatkozó összeférhetetlenségi, méltatlansági, vagyonynyilatkozat-tételi szabályokat** azzal, hogy a polgármester nem lehet más önkormányzatnál polgármester, alpolgármester, települési önkormányzati képviselő, megyei közgyűlés elnöke, alelnöke, kivéve, hogy a fővárosi kerületi polgármester a fővárosi közgyűlés tagja. [...]”. 2026. június 29. napján hatályba lépő módosítást követően a polgármester vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségére és vagyonynyilatkozatának nyilvánosságára is vonatkoznak az Mötv. új, kötelező közzétételt elrendelő szabályai.

A közzététel általános szabályait az Infotv. 33. § (1) bekezdése állapítja meg, amely szerint az e törvény alapján kötelezően közzéteendő közérdekű adatokat (ilyen különös közzétételi lista az Infotv. 37. § (2) bekezdése értelmében az Mötv. 39. §-ában meghatározott közzétételi kötelezettség is) internetes honlapon, digitális formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, kinyomtatható és részleteiben is adatvesztés és -torzulás nélkül kimásolható módon, a betekintés, a letöltés, a nyomtatás, a kimásolás és a hálózati adatátvitel szempontjából is díjmentesen

kell hozzáférhetővé tenni (a továbbiakban: elektronikus közzététel). A közzétett adatok megismerése személyes adatok közzétételéhez nem köthető.

A nem képviselő alpolgármester vagyonnyilatkozata

Az Mötv. a 74. § - 79. §-okban rendezi az alpolgármesterek (főállású és társadalmi megbízatású) jogállásának szabályait. Az Mötv. 75. § (2) bekezdése értelmében a nem képviselő alpolgármester nem tagja a képviselő-testületnek, a polgármestert a képviselő-testület elnökeként nem helyettesítheti, de a képviselő-testület ülésein tanácskozási joggal azonban részt vehet.

Miután az Alaptörvény rendelkezései szerint a jogalkotó is azt az álláspontot képviseli, hogy az önkormányzati feladatokat, hatásköröket választott személyek gyakorolják, ezért az Mötv. a nem képviselő alpolgármester jogállása vonatkozásában korlátozások között végezheti tevékenységét.

A Hatóság megjegyzeni kívánja, hogy a nem képviselő alpolgármester nem rendelkezik olyan legitimációval, mint a választott önkormányzati képviselők tagjai közül választott alpolgármester, ezért feladatai ellátása során – miután nem tagja a képviselő-testületnek, és annak ülésein csak tanácskozási joggal vehet részt – döntéshozói pozícióba közvetlenül nem kerülhet, azonban közvetett módon hatást gyakorolhat a születendő képviselő-testületi döntésre. Emellett kiadmányozási jogköröket is gyakorolhat a polgármester által meghatározott ügyekben, és a törvényi korlátok között elláthatja a polgármester helyettesítését is.

Az Mötv. 75. § (2) bekezdés második fordulata értelmében a nem a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármester jogállására egyebekben a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármesterre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Az Mötv. 79. § (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy a polgármester jogállására vonatkozó szabályok az alpolgármesterre, az Mötv. 75. § (2) bekezdéséből adódóan a társadalmi megbízatású alpolgármesterre is alkalmazandóak.

Mindebből az következik, hogy mind **a képviselő-testület tagjai közül választott, mind pedig a nem képviselő alpolgármesteri tisztséget betöltő személyt (továbbiakban együtt: alpolgármester) egyaránt terheli a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség.**

Az alpolgármesteri vagyonnyilatkozatok megismerhetőségére a korábban kifejtettek vonatkoznak. Eszerint az alpolgármester – a képviselő-testület tagjai közül választott, vagy nem képviselő alpolgármester – a saját vagyonnyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban élő hozzátartozójának – nem nyilvános – vagyonnyilatkozatát is. Az alpolgármesteri vagyonnyilatkozatok közérdekből nyilvánosnak minősülnek, melyeket a helyi önkormányzat honlapján közzé kell tenni a vagyonnyilatkozat ellenőrzéséhez szükséges azonosító adatok, valamint a védett adatok felismerhetetlenné tétele mellett.

A nem képviselő bizottsági tag vagyonnyilatkozata

A nem képviselő bizottsági tagokra külön szabályokat megállapító Mötv. 40. §-a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségről kifejezetten nem rendelkezik. Az Mötv. vagyonnyilatkozat-tételi eljárást szabályozó 39. § (1) bekezdése az önkormányzati képviselőt, polgármestert, alpolgármestert kötelezi a nyilvános vagyonnyilatkozat-tételre.

Mivel az Mötv.-ben erre a helyzetre alkalmazandó speciális rendelkezés nem található, ezért a Vnytv. 3. §. (3) bekezdésében foglaltak tekintendők irányadónak, amely a közélet tisztasága szempontjából különös jelentőséggel bíró tisztségek betöltéséhez és feladatok ellátásához, a közszférában való foglalkoztatás hiányában is előírja a nem nyilvános vagyonnyilatkozat-tétel kötelezettségét, azok számára, akik külön jogszabály alapján vagyonnyilatkozat-tételre egyébként nem lennének kötelezettek.

Az Mötv. szabályozását alapul véve és összevetve a bizottsági tagok törvényben megfogalmazott jogegyenlőségével, megállapítható, hogy a nem képviselő bizottsági tag vagyonnyilatkozat-tételi

kötelezettsége a Vnytv. 3. § (3) bekezdés e) pontja¹ alapján általános jelleggel fennáll, azonban a nyilatkozatát nem az Mót.v., hanem a **Vnytv. melléklete szerinti tartalommal teszi, mely vagyonynyilatkozat nem nyilvános.**

E szabályozásból a bizottsági tagok esetében az a következtetés vonható le, hogy a bizottság képviselő tagja nyilvános vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségének képviselői minőségében, míg a bizottság nem képviselő tagja bizottsági tagsága, illetve a bizottsági tagságával összefüggő döntési jogköréhez kapcsolódóan tesz eleget.

Fenteket összegezve: a nem képviselő bizottsági tag által a Vnytv. 3. § (3) bekezdés e) pontja alapján tett vagyonynyilatkozat főszabály szerint nem nyilvános, így annak megismerése, közzététele, az érintett nem képviselő bizottsági tag hozzájárulásával, a védett adatok anonimizálásával lehetséges.

A Hatóság felhívja a figyelmet a Kúria Önkormányzati Tanácsa gyakorlatára, mely szerint a Vnytv. 4. § d) pontja egyértelmű jogalkotási felhatalmazást tartalmaz az önkormányzatok számára a helyi önkormányzat külsős bizottsági tagja vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettsége rendeletben való szabályozása tekintetében: „[a] vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettséget a 3. § (3) bekezdés e) pontjában meghatározott személyek esetében az őket ilyen minőségükben alkalmazó szervezet szervezeti és működési szabályzatában fel kell tüntetni.”²

A nemzetiségi önkormányzati képviselők vagyonynyilatkozata

A nemzetiségi önkormányzati képviselők vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségét, illetve az általuk tett vagyonynyilatkozat megismerhetőségét nem érintik a Mót.v. rendelkezései.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: **Nektv.**) 103. §-ában határozza meg a vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettség szabályait. A Nektv. 103. § (1) bekezdése alapján a nemzetiségi önkormányzati képviselő a Nektv. 2. számú melléklete szerinti vagyonynyilatkozatot köteles tenni, melyhez a vele közös háztartásban élő házastársának/élettársának, valamint gyermekének a Nektv. szerinti vagyonynyilatkozatát köteles csatolni.

A Nektv. 103. § (3) bekezdés második fordulata értelmében a nemzetiségi önkormányzati képviselő vagyonynyilatkozata – az ellenőrzéshez szolgáltatott azonosító adatok kivételével – nyilvános, míg a képviselő hozzátartozójának nyilatkozata nem nyilvános.

A fentiek alapján a nemzetiségi önkormányzati képviselői vagyonynyilatkozatok közérdekből nyilvánosnak minősülnek, közérdekű adatigénylés útján bárki által megismerhetőek, és egyedi közzétételi listában – a vagyonynyilatkozat ellenőrzéséhez szükséges azonosító adatok, valamint a védett adatok felismerhetetlenné tétele mellett – közzétehetőek.

A vagyonynyilatkozatok kötelező közzététele, annak megismerhető és védendő adatkörei

A Mót.v. hatálybalépését követően az önkormányzati képviselők, polgármesterek és alpolgármesterek vagyonynyilatkozatait a helyi önkormányzat honlapján közzé kell tenni, és a megbízatás megszűnését követő három év elteltével távolítható el.

¹ Vnytv. 3. § (3) Az (1) bekezdésben foglaltaktól függetlenül vagyonynyilatkozat tételére kötelezett

e) az a közszolgálatban nem álló személy, aki - önállóan vagy testület tagjaként - javaslattevésre, döntésre, illetve ellenőrzésre jogosult

ea) az állam, önkormányzat, költségvetési intézmény, valamint többségi állami, illetve többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaság, továbbá az Országgyűlés, a Kormány, valamint önkormányzat által alapított közalapítvány által lefolytatott közbeszerzési eljárásban,

eb) feladatai ellátása során költségvetési vagy egyéb pénzeszközök felett, továbbá az állami vagy önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás, valamint elkülönített állami pénzalapok, fejezeti kezelésű előirányzatok, önkormányzati pénzügyi támogatási pénzkeretek tekintetében, illetve az Országgyűlés, a Kormány, valamint önkormányzat által alapított közalapítvány számára nyújtott támogatási pénzeszköz juttatásánál,

ec) egyedi állami vagy önkormányzati támogatásról való döntésre irányuló eljárás lefolytatása során, vagy

ed) állami, önkormányzati, illetve az Országgyűlés, a Kormány, valamint önkormányzat által alapított közalapítványi támogatások felhasználásának vizsgálata, valamint a felhasználással való elszámoltatás során.

² Köm.5.034/2020/3. [13] bekezdés

Az Mötv. hivatkozott 39. § (3) bekezdése a képviselői vagyonyilatkozatot a közérdekből nyilvános adatkörbe sorolja, és egyúttal elrendeli annak közzétételét, mely az Infotv. 37. § (2) bekezdés szerint ágazati jogszabályban történő, közfeladatot ellátó szervtípusra vonatkozóan meghatározott különös közzétételnek minősül. Az Mötv. 39. §-a nem határozza meg azon adatköröket, melyeket a kötelező közzététel során felismerhetetlenné kell tenni, erre tekintettel az adatkezelőnek nincs mérlegelési joga a tekintetben, hogy mely, vagyonyilatkozatban szolgáltatott adat nem szolgálja az Infotv. 1. §-a szerinti célt, azaz mely adat nyilvánosságra hozatala nem szükséges és arányos a közügyek átláthatóságának biztosításához.

A vagyoni-, jövedelem- és gazdasági érdekeltségi nyilatkozat kötelező elemeit az Mötv. 2. melléklete határozza meg. Az Mötv. 2. melléklete egyértelműen rögzíti, hogy a nyilatkozatban megjelölt adatok kötelezően megadandó adatok. A jogalkotó az Mötv. megalkotásakor is nyomatékosította, hogy a helyi közpénzekkel való felelős gazdálkodás, ezáltal a közélet tisztaságának gazdasági szempontból történő biztosítása indokolja a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség bevezetését az önkormányzati képviselők és polgármesterek esetében. Az Mötv.-hez fűzött Nagykommentár szerint a képviselői vagyonyilatkozatot bárki számára hozzáférhetővé kell tenni, kivéve azokat az adatokat, amelyek a vagyonyilatkozatban feltüntetett vagyontárgyak ellenőrzéséhez szükségesek (hitelintézeti folyószámlaszám, helyrajzi szám, cégjegyzékszám stb.).

A Hatóság ugyanakkor kiemeli: a Nagykommentár által példaként felsorolt azonosító adatokat a jelenleg hatályos Mötv. 2. melléklete szerinti vagyoni- jövedelem- és gazdasági érdekeltségi nyilatkozat nem tartalmazza, azaz nem rendeli a nyilatkozattétel során kötelezően megadandó adatok körébe, figyelemmel arra, hogy ezeket az adatokat az érintett önkormányzati képviselő a vagyonyilatkozattal kapcsolatos ellenőrzéshez szolgáltatja a vagyonyilatkozat-vizsgáló bizottság számára. Az Mötv. 39. § (5) bekezdése arról is rendelkezik, hogy az azonosító adatokat csak a vagyonyilatkozat-vizsgáló bizottság tagjai ismerhetik meg, azokat az eljárás lezárását követő nyolc napon belül törölniük kell.

A Hatóság hivatkozik az Alkotmánybíróság 30/1997. (IV. 29.) AB határozatára, mely döntésében idézte, hogy a *„közhatalmat gyakorlók vagy politikai közszereplést vállalók” köztevékenysége és annak megítélése szempontjából jelentős személyes adatainak védelmével szemben elsőbbséget élvez a választópolgárok közérdekű adatok megismeréséhez fűződő joga. A választott képviselők vagyonyilatkozatai kivonatainak nyilvánosságra hozatala a választópolgárok számára átláthatóvá és ellenőrizhetővé teszi vagyoni és érdekeltségi viszonyaikat, ami végső soron megerősítheti a működésükbe vetett bizalmat, így az nem minősül szükségtelen és aránytalan alapjogi korlátozásnak.*

A fenti álláspontot erősíti továbbá az Alkotmánybíróság a 117/B/2003. határozata, amely kifejti, hogy a képviselők ezen vagyoni adatai olyan személyes adatnak minősülnek, amelyek a képviselő köztevékenységének megítélése szempontjából jelentőséggel bírnak. A vagyonyilatkozat adatainak megismerhetősége a választópolgárok számára átláthatóvá és ellenőrizhetővé teszi a képviselők vagyoni és érdekeltségi viszonyait, és egyúttal eszköze a képviselők tevékenységébe vetett bizalom megerősítésének.

A Kúria, valamint a Hatóság korábbi Mötv. szabályozáshoz kapcsolódó gyakorlata szerint a közérdekű adat és a közérdekből nyilvános adat kiadásának kötelezettségét az információhoz jutás közérdekű jellege alapozza meg, ezért a közérdekű adatigénylés teljesítése, valamint az egyedi közzétételi listában történő nyilvánosságra hozatal során mind a képviselő, mind pedig munkáltatója köteles túrni a közöttük fennálló munkajogviszony tényének, illetve annak díjazásának harmadik személy által történő megismerését. [Pfv.IV.20.053/2020/5., Pfv.20.765/2020/11., Pfv.20.373/2025/4.,]

Ezzel kapcsolatban a Hatóság a fentiekben kifejtettekre figyelemmel hangsúlyozza, hogy az önkormányzati képviselő munkáltatója nem jogosult a közérdekből nyilvános adat nyilvánosságának korlátozására.

A Hatóság rögzíti: az Mötv. 2. mellékletében található ugyanazon vagyonyilatkozatot kell kitöltenie

- a helyi önkormányzati képviselőnek, polgármesternek, alpolgármesternek,
- a képviselővel közös háztartásban élő házas- vagy élettársnak, valamint

- a képviselővel közös háztartásban élő gyermeknek.

Abban az esetben, ha a helyi önkormányzati képviselő a vagyonyilatkozat kitöltése során megadja a vele közös háztartásban élő házas- vagy élettársa, illetve gyermeke személyes adatát (nevét), úgy a kötelező közzétételt úgy kell teljesíteni, hogy a vagyonyilatkozatban felismerhetetlenné kell tenni ezeket a személyes adatokat.

A célhoz kötött adatkezelés elvének érvényesülése a közérdekből nyilvános adatok terjesztése során

Az általános adatvédelmi rendelet³ alkalmazásában „**személyes adat**: azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható”.

Az általános adatvédelmi rendelet alapelvei szerint a személyes adatok kezelése meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból, az előre megjelölt cél eléréséhez szükséges ideig kell történni. Az adatkezelést továbbá oly módon – a megfelelő technikai és szervezési intézkedések alkalmazásával – kell elvégezni, melynek során garantált a kezelt személyes adatok megfelelő biztonsága.

Az általános adatvédelmi rendelet 86. cikke értelmében a közérdekű feladat teljesítése céljából közhatalmi szervek, vagy egyéb, közfeladatot ellátó szervek, illetve magánfél szervezetek birtokában lévő hivatalos dokumentumokban szereplő személyes adatokat az adott szerv vagy szervezet az uniós joggal vagy a szervre vagy szervezetre alkalmazandó tagállami joggal összhangban nyilvánosságra hozhatja annak érdekében, hogy a hivatalos dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférést összeegyeztesse a személyes adatok e rendelet szerinti védelméhez való joggal.

A közérdekből nyilvános személyes adatok terjesztésével kapcsolatban a Hatóság több alkalommal hangsúlyozta, és e tekintetben következetesen azt az álláspontot képviseli, hogy az adatkezelés célja a közérdekű adatigénylés esetében a közhatalom gyakorlásának, a közügyek intézésének és ezzel összefüggésben a közpénzek felhasználásának átláthatóságának és nyilvánosság általi kontrollja. E célok korlátot szabnak **az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján kezelt közérdekből nyilvános személyes adatok terjesztése tekintetében is: azok nem használhatóak fel visszaélészerűen.** A megismert adatok a célhoz kötöttség elvével összhangban terjeszthetőek, melynek következtében a közfeladatot ellátó személy közfeladatának, a közhatalom gyakorlásának, a közügyek intézésének, és ezzel összefüggésben a közpénzek felhasználásának nyilvánosság általi kontrollja valósulhat meg.

A fentiek alapján **a közérdekből nyilvános adatokat bárki megismerheti, de az ebbe a körbe tartozó személyes adatok terjesztése során meg kell tartani az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés b) pontjában foglalt célhoz kötöttség elvéből fakadó követelményeket.**

Budapest, elektronikus aláírás és időbélyeg szerint

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök, c. egyetemi tanár

³ A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 rendelet (általános adatvédelmi rendelet)